

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:

Fölvétetnek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak vanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Opelik B.nél. Bécs, Stubenbastei N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

A szerkesztő lakása:

Susak - Glavan ház.

Előfizetési ár - Associazione.

Egy évre Per 1 anno 6.— fr.
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 1.50
2 óra 2 1.—
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.—

1892 február 7

Megjelenik minden vasárnap

7 Febbraio 1892

A REFAKCIÁK KÉRDÉSE.

„Die geheimen Refaktien des Herrn von Baross“ — ez a vezérszó, mely alatt egy hónap óta valóságosan hallatlan módon igaztadják egész Európa közvéleményét Baross Gábor kereskedelmi miniszter ellen. De ha egy kissé a dolog mélyére tekintünk, csakhamar kitűnik, hogy a miniszter neve s a hozzá fűzött refakcia-kérdés pusztán ürügy csupán és a hajszá tulajdonkép hazánk, Magyarország ellen van intézve. Nem tudják neki megbocsátani a gazdasági felvirulást, melyet az utóbbi évek során a kormány céltudatos politikája által elért. A jelszót a hajszára két német újság adta ki, melyeknek a magyarfalás régi kedvelt foglalkozásuk. Egyik a Münchener Allgemeine Zeitung, másik a Neue Freie Presse és hozzájuk csatlakozott, mint méltó szövetségtárs, a Hamburger Nachrichten, a nyugalmazott birodalmi kancellárnak folyton áskálódó hírlapja, mely már három hónap óta eszi magát a hármass szövetség és a kereskedelmi szerződések elleni vak dühében. És a zaj, amint ez a legújabb hármass szövetség ütött a mi kereskedelmi miniszterünk és az állítólagos refakciák miatt, olyan tetemes volt, hogy abba néhány hazai kereskedő is, magánérdekeinek vélt sérelmétől vagy attól indítva, hogy keveselte a neki

nyújtott kedvezmények mértékét, vagy éppen csak merő konkurrenshiányból, jónak látta belevegyülni. Miről van itt voltaképen szó, és mi az a vád, mellyel a kereskedelmi minisztert illetik?
A tényállás az, hogy Baross szerződést kötött két budapesti céggel a boszniai szilvaszállításra és a romániai forgalomra vonatkozó acquiritori szolgálat iránt. Hogy a szállítási üzlet terén a verseny élénk volta mellett minden vasútnak jó acquiritori szolgálatra van szüksége, az kétségtelen. Valamennyi osztrák vasútnak megvan a maga acquiritorjai; van a déli vasútnak, volt az osztrák-magyar államvasút-társaságnak is, miért volna ép a magyar államvasút eltiltva attól, hogy acquiritori szolgálatot élénkítse a szállítási üzletet a maga vonalain? Fontolóra kell venni továbbá, hogy akkor, midőn ama szerződéseket először megkötötték, a verseny a magyar államvasutakkal szemben ép az említett viszonylatokban rendkívül veszélyes volt, mert egyrésztől a Duna-gőzhajózási társaság az ő olesó vízi tarifáival harcolt és másrésztől az osztrák-magyar államvasút-társaság az ő jól begyakorolt, rég kipróbált acquiritori szolgálatával működött. Ezekkel álltak szemközt a magyar államvasutak, melyeknek még új vonalhoz a közönség sem volt szokva és melyekre nézve a propagandacsinálást még a minden nagy hi-

vatalos apparatustól elválaszthatatlan nehézkesség is akadályozta. És tényleg a megbízható acquiritori szolgálat által sikerült a budapest-zimonyi vonalat, mely eleinte egészen pusztá volt, rövid két év alatt a teherszállítási forgalomnak egyik legjobb vonalává tenni.
Már most, ha megengedjük hogy az acquiritori szolgálatra szükség van, akkor csak természetes, hogy az illető acquiritorok ebbeli szolgálatukért jutalmazva is legyenek. És ez csakugyan meg is történt. A miniszter az acquiritorok részére a fölük közvetített szállítmányok után járó szállítási díjból bizonyos százalékot engedett s aztán ebből a tényleg kovácsolták egyesült ellenségeink ama fegyvert, mely a kereskedelmi miniszter megsemmisítésére volt szánva. E jutaléki megszabott százaléki tételt ők titkos refakcia gyanánt állították oda és azt vitatták, hogy ilyen titkos refakciák által a berni egyezmény és közvetve a keresk. szerződések is meg vannak sértve. Mi után kereskedelmi miniszterünk forgalmi politikájához ide benn nem férközhettek, a külpolitikával tettek próbát és úgy akarták föltüntetni Baross, mint békebonót, mint egy modern Penelopét, aki a keresk. szerződések művészi szövevényét, melyen a nyilvánosság előtt oly odaadással fáradozott, alattomban újra semmivé teszi.
Ámde látni való, hogy itt refak-

ciákról szó sincs, mert hiszen nem térítetik vissza semmi a már lefizetett szállítási díjakból, hanem csak a szállítási összegnek egy bizonyos százaléki tétele adatik jutalékkép, és ha e jutalék egy részét az acquiritorok ismét az ő megbízóknak engedik át, ez csak kereskedői értelmességük jele, de ahhoz a kereskedelmi miniszternek és a magyar államvasutaknak semmi közük. Természetes, hogy ez a jutaléki kedvezmény azután minden szállítót megillet, aki a magyar államvasutaktól accreditált cég útján adja föl szállítmányát. Az ellen pedig senki se szólhat, hogy a magyar államvasutaknak külön spediteurjuk legyen. Legkevésbé teszi ezt a berni szállítási-forgalmi egyezmény. Mellőzzük el ezúttal, hogy a berni egyezmény ma még nem is lépett életbe csak úgy, mint a keresk. szerződések sem, hogy tehát ezeket megszegni nem is lehet, és helyezkedjünk az egyezmény álláspontjára. Nos, a berni egyezmény XI. cikke megszabja, hogy tarifa-kedvezmények igenis adhatók, ha kellőképp közöztették és ugyanazon föltételek teljesítése mellett mindenki javára egyenlően szolgálnak. A szerződés zárfejezete pedig kimondja azt, hogy a XI. cikkre vonatkozólag a szerződő felek semmi olyan kötelezettséget nem vállalhatnak, mely az ő államaik szabadságát vasúti belforgalmunk tekintetében korlátozná. Úgy hisszük, ez elég világosan szól, hogy minden államnak joga van a külön acqu. szolgálatra. De ha tarifakedvezmények tekintetében is az acquiritoroktól engedett jutalékok, a berni egyezmény által megsértve nincs, mert hiszen abban az esetben is a tulajdonképi tarifa-kedvezmény, a vagis a jutaléknak ama része, melyet a szállító kap az acquiritoroktól egyenlően megszerezhető mindenki számára és kellőképp közzé is van téve, minthogy az illető bizonyos cég a kereskedő világot arról körlevél útján értesítette. Azt kívánni, hogy az államvasutak e tarifa-kedvezményeket hivatalból hirdessék ki, époly nevezéses mint kihivetetlen, mert hiszen az államvasutak csupán egy jutalékokat engednek a maguk ügynökeinek és semmi tudomásuk nem lehet arról, hogy mennyit szánnak abból ezek a saját megbízóik számára. Csak a rossz indulat róhatott ebben az egész ügyben bár-

Fiume régi önkormányzata.

(A „Fiume“ eredeti tározója)

Írta: Fosz Aladár

VI.

A bírák és a tanács mellett fontos szerep jut a városi jegyzőnek (cancellarius, — cancellier del comun).
E tisztviselőnek kimagasló jogi és irodalmi műveltséggel kellett bírnia, hogy a várost és polgárait érdeklő mindennemű okiratot annak rendje szerint úgy olaszul mint latinul megszerkeszthesse. Mint a „város pennáját“ sokszor fontos küldetésekkel, követségekkel is megbízták. A statutumok szerint a jegyző egyszersmind levéltáros is. Jó rendben kell tartania úgy a nyilvános mint a rája bizott magán ügyiratokat. Szintúgy az összes polgári és bünyügyi perekről fölvett iratokat minden év végével összegyűjti s az irattárba helyezi. Ha az ő gondatlansága vagy renyhesége miatt valamely okmány az irattárból elveszne, köteles az összes ebből eredő kár megtérítésére s azonkívül olybá vétetik, mint aki hivatalos esküjét megszegte. Ugyancsak a jegyző köteles

a tanácsosok neveiről lajstromot vezetni, a koronkinti személyváltozások föltüntetésével. A tanács üléséin „katalogust olvas“, s az absenciákat tudomására adja a rendbízotnak, az igazolatlan mulasztások után járó pénzbírság behajtása végett. — Hivatalba lépéskor ő is esküt tesz és titoktartást fogad.
A jegyzőkönyvek latinságából ítélve Fiume akkori irodáikjai különben nem voltak valami kiváló klasszikus műveltséggel bíró férfiak s az akkori híres humanistákat hírből is alig ismerhették. — Stylusuk hemzseg a latin grammatikai és ortografiái legsúlyosabb hibáktól.
Még néhány kisebb városi tisztségéről kell megemlékeznünk, s azzal befejezzük városunk régi hivatalos szervezetét föltüntető vázlatunkat.
Itt van például a százados (satnico, cavalier del comun); afféle tisztség mint Magyarországon a városi kapitányoké; — csendbízotnak vagy rendőrifőnöknek is nevezhetnök. — Felügyel a közrendre, közbátorságra és tisztaságra, végrehajtja az ítéleteket s beszedi a bírságokat Aláarendelve négy fertálmester (capitani delle contrade), kik ismét az

éjjeli őrökkel rendelkeznek, s különösen a köztisztaságra ügyelnek fel, — gondot viselvéen arra, hogy az utcák minden szombatán kispörtesenek — nyáron: őszszel és télen belátásuk szerinti időközben rendelik el a söprést, de legalább is minden harmadik héten egyszer.
Elégé fontos hivatal még a számvevőké (camerieri e ragioniari del comun) Ezek, a mai számtisztek elődjei, nyilván tartják a város bevételeit és kiadásait, és megállapítják köveleléseit melyeket a százados útján hajtának be.
Egyéb városi alkalmazottak a becsmesterek (estimatori del comun), a *csöszök* (saltari) s a *törvénysszolgák* (preconi).
Ez volt az az apparatus, amely Fiume ügyeit a múlt század végeig patriarchális módon intézte. Nem hiányzott azonban a városi orvos (physicus), de még az *iskolamester* (ludigmagister) sem. E sok hivatal és tisztség közül szinekura csak egy volt: A kapitányé, ki, a mint láttuk. Sokszor évek hosszú során át távol volt a várostól.

mi kifogást Baross terhére. Mi az ország érdekében összintén reméljük, hogy semmi zajongás nem fogja őt letériteni a helyes útról, melyen halad.

Az orosz petroleum-ipar.

Monarchiánk Batumban székelő aleon-sulja legutóbbi jelentésében érdekes ké-pét adja az orosz petroleumipar állapo-tának. E szerint az Apseron-félsziget nyers nafta-termelése az 1890. év folya-mán is jelentékenyen nagyobbodott, a mennyiben az előző évi 189.000.000 pud mennyiséggel szemben 239.000.000, azaz 50 millió puddal több nyertett. E jelentékeny termelés dacára az egész éven át az orosz petroléumkereskedelem folyvást nyers-nafta hiányban szenvedtél mivel a finomító gyárak is folyton nagyobbodó mennyiséget dolgoznak fel. Azok a hírek, melyek a bakui nafta-források elapadásáról szóltak, teljesen alaptalanok; még a folyó évben is több új nafta-forrásra találtak, melyek gaz-dagságát az egyetlenegy tény is mu-tatja, hogy pl. egyikük évenként 250.000 pudnyi mennyiségű naftát termel. Ott, a hol aránylag kicsiny területen évek óta tartó kizsákmányolás után még oly bámulatlan gazdag új források fakad-nak, csökkenésről alig lehet szó.

A nafta-ipar tulajdonképpen a nagy-nyomólag tatár és örmény kézben van, a nagyobb vállalatok azonban mind idegen tőke segítségével és idegenek kezdeményezésével jöttek létre. Vagyonra csak azok tettek szert, kiket a természet nagyobb és gazdag forrá-sokkal ajándékozott meg, mert azok, a kiknek csak kisebb, jelentéktlenebb for-rás jutott osztályrészül, több évi, való-ban kedvező üzleti viszonyok mellett is csak szerény körülmények közt éldegél-nek. A bakui nafta ipar helyzete az év végével nem volt valami örvendetes.

Az amerikai verseny érezhetőbb volt, mint valaha s a világpiacon az orosz petroleum csak árendeménnyel volt képes versenyezni. Az amerikaiak cél-tudatosan járnak el; az árakat minde-nütt lenyomják, mi által az orosz ver-senyt hasonló eljárásra kényszerítik, jól tudván azt, hogy mint erősebbek és ha-talmasabbak a veszteségeket tovább bir-ják el, mint a tőkében szegény orosz-zok. E körülmény figyelembe vételével csaknem úgy tűnik fel, hogy az orosz nafta-ipart is veszély fenyegetné.

A bakui vállalkozók körében utóbbi időben mozgalom indult meg, melynek célja az amerikaiakéhoz hasonló petro-leum értékesítő egyesület vagy szövete-kezt alakítása; az ezme mindenfelé-kedvező fogadtatásra talált; azonban megvalósítására csekély kilátás van. Min-denekelött hiányzik az ilyenekhez ok-vetetlenül megkívántató nagy tőke, a-zonkívül alig találnák meg a kivitelé-hez értő szakértőket, végül pedig az egyesek magánviszonyai annyira bonyo-lultak, hogy valamennyi érdekének egye-sítésére hajosan lehet gondolni is. Ez ipar versenyképességének emelésére csak egy lehetőség van s ez a Kaukázuson túli vasutak magas szállítási díjának csökkentése s a petroléumüzlet meneté-ben fölmerülő némely visszassig meg-szűntetés volna. A nyers nafta ára Ba-kuban az év elejétől annak közepéig állandóan 7-7½ kopek között ingado-zott pudonként, majd hirtelen felszállott 8-9½-re s ilyenek maradt szeptem-berig mikortól fogva 5½, sőt év végéig 5 kopekig, is alászállt.

Mint az előző évben, ép oly kevésbé elégitett ki 1890-ben is a bitumi kivi-teli üzlet. Már az egyes havi árak ösz-szeállításából, azok állhatatlanságából és folytonos hanyatlásából is az üzletek kedvezőtlen lebonyolítására lehet követ-keztetni. Ez árhullámzásokon kívül a kockázatot a változó rubelárfolyam is tetemesen növeli. Batum kivitele petro-leumból és ennek melléktermékeiből 42

millió pud volt. (1889-ben 35 millió). Az elszállított mennyiségből mintegy 6½ millió pud = 16% Ausztria és Magyarországba került és pedig átszá-mítva.

A fiumei kikötő fontosabb áruinak forgalma

(Származási és rendeltetési hely szerint kiténtetve.)
1892 január 25—31-ig.

Behozatal vasuton Fiuméba.
Gabonaművek és ürelmények.

Buza: Kaposvár 202, Beleg 103, Új Gradiska 103, Sziszek 409, Banjaluka 307, Jakó 200 — összesen 1324 qn.
Tengeri: Báltaszék 410, Dombóvár 502, Bares 102, Dárda 304, Kaposvár 505, Kaproncza 302, Új Kapella 102, Mártonvásár 102, Modane 202, Német-boly 201, N. Milstic 199, Új Gradiska 511, Sárbogárd 101, Samac 105, Gyant 105, Petrovosello 100, Ivanska 104, Vinkovár 519, Villány 603, Simontornya 408, India 207, Vinkovei 812, Sid 102, összesen 6308 q.

Arpa: Dombóvár 102, Sarkad 253, Rákos 200, Gyoma 200, Vinkoven 100, összesen 855 q.

Zab: Sziszek 715, Siófok 102 össze-sen 817 qn.

Liszt: Budapest 4225, Debrecen 406, Arad 200, Losonc 506, Eszék 913, Temesvár 706, Velence 100, N. Várad 203, Datta 102, Verbaskula 102, Töp-licz 100, Cilli 17, összesen 7589 qn.

Gyarmatáru:

Cukor: Acs 909, Bükk 200, Sze-rencs 200, Trieszt 100, Austerlitz 101, összesen 1510 q.

Faneműk.

Donga: Czapiag 509, Brod 437, Új Kapella 2027, Szeretfalva 703, Bester-ce 105, S. Palipa 1510 összesen 5292 qn.

Épületfa: Besterce 100, Sz. Szobb 78, Monostor 202, Arad 100, Városd 408, Zágráb 487, Sziszek 720, Új Gra-diska 602, Z. Bistricza 406, Skrad 515, Loits 100, Ogulin 3736, Delnice 699, Vrhovsko 2371, Gornje 309, Gráz 124 Fuzine 613, Zdenice 2325, Lokve 2940 Novi 315, Moudane 301, Novska 358, Verbovec 105, összesen 17914 q.

Behozatal tengeren Fiuméba.

Bor: Cattaro 2505.4, Trieszt 22.6, Vallegrande 467.5, Salona 1492.3, San-sego 95, Comisa 211.4, Metkovich 791, Pola 36, Zengg 21, Cherso 192.2, Fia-nona 33.2, Berna 349.9, Skutari 9950, összesen 16168.3 q.

Szesz: Cattaro 23.0, Trieszt 14, Met-kovich 11.8, Zára 8.5, Pola 1, összesen 58.7 qn.

Kávé: Trieszt 23 qn.
Déligyümölcs: Trieszt 62.5, Smirne, 25.3, Ancona 6, összesen 93.8 qn.

Olaj: Liverpool 104, Venezia 42.1, Trieszt 144.9, Pola 3.3, Metkovich 57.4 Hull 60, összesen 411.7 qn.

Zsir: Liverpool 162, Dalmazia 13.6, összesen 175.6 qn.

Bőr és bőrök: Hull 108, Venezia 253.9 Zára 11.5, Ika 4, Portoré 3, Pola 4.7, Novi 2, összesen 289.9 qn.

Köszén: Traghetto 4580 qn.

Pamutáru: Liverpool 311.6, Trieszt 13.6, összesen 325.2 q.

Kender: Venezia 100 qn.

Tengeri: Pesaro 97.8, Zengg 8.5 összesen 106.3 qn.

Szoda: Liverpool 122.5, Hull 72.5, összesen 195.0 qn.

Valonea: Smirne 580.2 qn.

III. Kivitel tengeren.

Liszt: London 6577.6, Glasgow 15700.4, Rouen 2305, Bordeaux 300, Konstantinápoly 51, Pireo 20, Belföldre 2046, összesen 26999.0 qn.

Tengeri: Patrasso 9233, Belföldre 4842, összesen 5765.8 qn.

Zab: Belföldre 21.1 qn.

Arpa: Belföldre 138.6 q.

Bab: Barcelona 450, Bordeaux 100, Glasgow 100, Belföldre 143, összesen 796 qn.

Buza: Belföldre 180.9 qn.

Tanin: Rouen 419.1, London 1680, Glasgow 327.5, összesen 1416.6 qn.

Céllutosa: London 510 qn.

Kendermag: Rouen 100 q.

Donga: Bordeaux 180260, Marseille 263091, London 20066, Oporto 240645, Ortona 7080, Bari 21966, Ancona 2340 Barletta 39702, Genna 24173, Cattaro 100, összesen 799417 drb.

Deszka: Ortona 4290, Glasgow 321, Barcelona 500, Corfú 319, Ancona 2700 Belföld 4100, összesen 12230 drb.

Négyszegfa: Bari 583, Pireo 988, összesen 1571 drb.

Fatábla: London 16860, Bari 150, Messina 18000, Catania 12000, Genna 40650, Trieszt 11540, összesen 99200 drb.

Cserfa: London 500, Glasgow 200, m.3.

Szálfa: Genna 156 m.3.

Az államsegélyben részesülő hajójáratok for-galmi eredménye.

A fiume-pólai és fiume-vegliai járatok.

Kivitel a fiume-pólai vonalon: Mos-chenizza 101, m. m., Rabacz 65, Cherso 440, Pola 461, összesen 1068 m. mázsa.

Behozatal: Cherso 613, Pola 461 m. mázsa; összes forgalom 884 m. máz-sa.

Kivitel a fiume-vegliai vonalon: Ma-linsca 43, Veglia 39, m. mázsa.

Behozatal: Malinsca 30, Veglia 14 m. mázsa.

A fiume-pólai vonalon szállított összesen 1953.1 q, a fiume-vegliai pe-dig 126.6 q. Összehasonlítva ezen ada-tokat az 1890 évi december havi for-galom adataival a fiume-pólai vonalon 418.80 q.nyi emelkedés, a fiume-vegliai vonalon pedig 104.89 q.nyi csökkenés tapasztalható.

A kivitel cikkeiből említendő: 452.2 q. liszt, 100.3 q. tengeri, 51 q. rizs, 49 q. tengeriliszt, 54.8 q. czukor stb.

Személy szállított a fiume-pólai vo-nalon: Fiuméből 276, Fiuméba 296, ösz-szesen 582, a fiume-vegliai vonalon pe-dig Fiuméből 124, Fiuméba 119, összesen 243, személy szállított mint 1890. évi december hóban.

A fiume-zengg-pagói és fiu-me-zengg-zárai vonal.

Fiume-zengg-pagói vonal.

A fiume-zengg-pagói és fiume-zengg-zárai gőzhajójáratok 1891.évi december havi áruforgalma a következő volt:

Kivitetett Fiuméből összesen 4408 m. mázsa áru;

Kivitel Zenggből 422, Csrlópágóból 56 m. mázsa áru; összes forgalom 6231 m. m.

Fiume-zengg-zárai vonal.

Kivitel Fiuméből 1926, behozatal Fiu-méba 348 m. mázsa.

Kivitel Zenggből 100, Bessanovából 2, Arbeből 3, Novagliából 6, és Zarából

47 m. mázsa áru; összes forgalom 1533 méter mázsa.

Ezen adatok szerint az említett két vonalon decemb. hóban összesen 7765.3 q. szállított, mi az 1890. évi megfe-lelő forgalommal összehasonlítva a fiume zengg pagói vonalnál 2325.2 q.nyi cök-kenést, a fiume zengg zárai vonalnál pedig 408.6 q.nyi emelkedést eredmé-nyez.

Nevezetesebb kiviteli cikkek voltak: 1189.5 q. liszt, 107.5 q. rizs, 80.1 q. buza 136 q. tengeri, 398.5 q. czukor, 147.1 q. tengeriliszt, 681 q. gyümölcs, 133.3 q. kávé, stb.

Személy szállított:
Fiume és Zengg közt 1093
Fiume és Zára " 327
Zengg és Pago " 280
összesen 1700

személy, vagyis 511-gyel több mint 1890 évi november hóban.

Helji és különféle hírek.

A városi hatóság fejei József fő-hercegnél. O fensége József főherceg *Ciotta* János polgármestert, *Gellettich* Mik-lós a municzipium I, és *Mohovich* E-midio II. alelnökét, e hó 2-kán kihall-gatáson fogadta; a kihallgatás alkalmá-val jelen voltak a főherceg neje *Clotild* főherceg asszony ó fensége, valamint leánya *Mária Dorottya* főhercegnő, kik élénken érdeklődtek Fiume ügyei iránt A kihallgatáson Sztáray gróf údvar-hölgy, és gróf Széchényi hadsegéd is je-len voltak. A kihallgatás csaknem féló-raig tartott.

Gróf Zichy Ágost kormányzónk hi-vatalos ügyekben Budapestre utazott, hovatól a hét folyamán tér vissza Fiu-méba.

Kvassai István konstantinápolyi ü-gyeiről a kereskedelemügyi m. kir. mi-niszter a fiumei m. kir. tengerészeti ha-tósághoz miniszteri tanácsossy nevezte ki.

Kinevezés. Gróf Zichy Ágost kormány-zó, mint a m. kir. tengerészeti ható-ság elnöke Doroszlai *Denk* Árpád ten-gerész hadnagyot, a m. kir. tengerészeti hatóság uszóműveire hadnaggyá nevezte ki. — Doroszlai *Denk* Árpád, ki lapunk-nak hosszabb időn segédszerkesztője is volt s e minőségben is nem csekély érde-meket szerzett, bizonyára minden tekin-tetben a meg fog felelni új feladatának, s annak a bizalomnak, melynek követke-zményeképp Doroszlai *Denk* Árpádot a ten-gerészeti hatóság elnöke új állására ki-nevezte. — A tehetséges és ügybuzgó tisztviselő kinevezetéséhez öszintén gra-tulálunk.

Új tengerész kapitány. A m. kir. tengerészeti hatóság Vöncina Vitus cs. és kir. tengerészeti sorhajózászlóst Fiumé-ból, hosszujártnu kereskedelmi hajókapi-tányyá nevezte ki.

Jellinek Lajos m. kir. államvasuti főellenőr *Baross* Gábor kereskedelemügyi miniszter, a m. kir. állami vasutak bel-földi és fiumei tarifa osztályának főnö-kévé nevezte ki, s neki a miniszterium tarifaosztályában 11 éven át kifejtett buz-gó és sikeres működéséért elismerését fejezte ki. — A kiténő főhivatalko mint értesülünk, még e hó folyamán meg fog-ja látogatni Fiumét, hogy az itteni for-galmi viszonyokról magát minden irány-ban tájékozza.

A király ajándéka. Ő felsége a király egy szép képet ajándékozott a helybeli cs. és kir. haditengerészeti akademiának. A *Rubelli* festőművész által készített festmény egy epizodot ábrázal a mult évi haditengerészeti gyakorlatok idejé-ből. — A kép e hét folyamán érkezett meg Fiuméba, s az örömnapp emlékére az akademia derek parancsnoka *Seemann* Károly e hó 4-kén bankettet adott, melyen az intézet tanári és tisztikarán kívül a növendékek is résztvettek. — A fölök-szöntöt ő felségére az akademia paranc-

nok a dotta. A ezred zen

Egy m. nél. *Tev* kat, ki a ban időző kihallgatá ki mint f konszenve ról, Józse mával kiv megmutat gyönyörű

IV. Béli mei nemz kincskeres ták keres által Fium ket; és m kincssás azonban is pusok két dinand, és E két jó módon álli nak jutott talma szer kü kincse kellett ne se álltak keresés sz vében elte ásásához, d meg embe erélylyel négy méte emberi cs régi fegy napvilágra csekre, n rint értéke na. — A re meghi melyek a szerint a — Egyébi el van ter tett helye vannak, s h Zuccaro he teteltve.

A fiumei tornae ti, és évl Deák szál olyan kedél re minden — Az egy ván mint ezúttal is a tánczvig A tánczvig kezdetét, s vivalom el szünt meg vevők nag körülmény, béli 100 zül termész dás sem, n meg a jók

A fiume francia kö lenlegi el jött létre, di a rövid összejövetel teken este — Főlemlí szesen 45 s hogy egy sitése is te

Tánczvig sang utolsó házban ne czos bált r kozók.

Ajándék. fiumei keres gimnasium t egy bebalzs jándékozott

A fiumei nőksége. A

nok a Seemann Károly lovag mon-
dotta. A bankett alatt a 79-ik Jellacié
ezred zenekara játszott.

Egy magyar író József főherceg-
nél. Tevrek István kitűnő fiatal írón-
kat, ki a közelmúlt napokban Fiumé-
ban időzött, legnépszerűbb főhercegünk
kihallgatáson fogadta. Tevrek Istvánt,
ki mint tudjuk, már eddig is sok ro-
konszenves dolgot írt a fenséges család-
ról, József főherceget a fogadtatás alkalmán
kiváló figyelemmel részesítette,
megmutatva neki a szép „Villa Giuseppe”
gyönyörű részleteit.

IV. Béla király kincsei. Az öreg fiu-
mei nemzedék tagjai között nem egy
kincskereső akadt, kik kitartóan kutat-
ták keresték, állítólag a régi görögök
által Fiume környékén elrejtett kincse-
ket; és mert hiába kutattak kerestek a
kincsásás is abban maradt. Legújabb
azonban ismét felbukkantak a kincsásó fiu-
pusok két fiúmei polgár: Ballarin Fer-
dinand, és Vallentich Péter személyében.
E két jó ember, ma még nem tudni mi
módon állítólag egy 8 ik századbeli(?) irá-
nak jutottak a birtokába, melynek tar-
talma szerint Zára közelében nagyré-
kű kincsek vannak elrejtve. Több se
kellett nekik, s gőzhajóra kelve meg-
se álltak a dalmát fővárosig. A kincs-
keresés színhelyül a Zuccaro hegy tö-
vében elterülő hely volt megjelölve. Az
ásáshoz, dalmát lapok értesítése szerint
még embereket is fogadtak föl, s a nagy
erővel folytatott ásásokat közben,
négy méternyi mélységben római sírok,
emberi csontok, római domborművek,
régii fegyverek, lámpák stb. kerültek
napvilágra a nélkül, hogy a keresett kin-
csre, melyek állítólag 20 millió vol-
na. — A hatóság közbejvetőle egyelő-
re megtiltotta további ásásokat,
melyek a kincskeresők meggyőződése
szerint a kincsek nyomára vezetnének.
— Egyébiránt Dalmáciában általában
el van terjedve az hit, hogy a főnemli-
tett helyen a barbár korszakbeli kincsek
vannak, s hogy IV Béla híres kincsei is a
Zuccaro hegytövében vannak a föld alá
temetve.

A fiumei tornaegylet bájja. A fiu-
mei tornaegylet, mint tudósítónk jelen-
ti, ez évben is kitért magára, s a
Deák szálló nagytermében a f. hó 1-én
olyan kedélyes mulatságos rendezett, mely-
re mindenki szívesen emlékezik vissza.
— Az egylet derék alelnöke Lázár Ist-
ván mint a bárendező bizottság elnöke
ezúttal is minden lehetőséget kihasználva
a táncvizsga sikere érdekében.
A táncmulatság esti 9 órakor vette
kezdését, s a jó hangulat mely már a
vizsga elején volt észlelhető nem is
szűnt meg a reggeli órákig. — A részt-
vevők nagyszámát eléggé tanúsítja az a
körülkötés, hogy az első négyest körül-
belül 100 pár táncolta. A tánczok kö-
zül természetesen nem hiányzott a csár-
dás sem, melyet nem egyszer újrajított
meg a jókedvű fiatalok.

A fiumei francia kör. A fiumei
francia kör, mely Schlemmer Károly je-
lenlegi elnök kezdeményezésére folytán
jött létre, a legközelebb ismét megke-
zdi a rövid időre félbeszakított társas-
összejöveteleket, és pedig minden pé-
nteken este a Deák szálló nagytermében.
— Főlemlítjük egyúttal, hogy a kör ös-
szesen 45 hírlapot és folyóiratot járát,
s hogy egy czélszerű olvasó terem léte-
sítése is tervbe van véve.

Táncvizsga a színházban. A far-
sáng utolsó napjai alatt a városi szin-
házban nem kevesebb mint négy álarc-
zos bált rendeznek az élelmes vállalko-
zók.

Ajándék. Vezül Benvenuto hazafias
fiúmei kereskedő a fiumei m. kir. fő-
gimnázium természetrajzi gyűjteményének
egy bebazsamosított amerikai nyulat aj-
ándékozott.

A fiumei izraelita hitközség új el-
nöksége. A fiumei izr. hitközség új

választmánya a f. évi február hó 3-kán
megtartott választás eredményeképp a kö-
vetkezőleg alakult meg: Elnök: Mondolfo
L. S., I alelnök: Dr. Sachs Henrik, II.
alelnök: Neuberger Herman; választmá-
nyi tagok: Brüll Sándor, Bergl Gyula,
Hartmann József, Klein Zsigmond, Ké-
mény Dezső, Mattersdorfer Henrik, Neu-
mann Károly, Rosenberg Felix, Saenger
M. —

Egy afrika utazó fölolvasása. West-
mark ismert Afrika utazó tegnap szom-
baton este a Deák szálló nagy termé-
ben, afrikai élményeiről érdekes fölolva-
sást tartott.

A m. kir. tengerészeti hatóság kö-
réből. A hivatalos jelentésekből kitűnik,
hogy Ciprus szigetén a pafosi kerület
Konia, Anavargos, Marathunda és Tsada
községekben a himlő a kecskék és juhok
között megszünt.

Elnökögy a magy. kir. tengerészeti
hatóság a trieszti es. kir. tengerészeti
hatósággal egyetértéssel az 1891 évi de-
cember hó 5-én 5480 sz. a kelt kör-
rendelettel elrendelt intézkedéseket a fent
nevezett helységekbe érkező állatokra,
nyerterményekre és az ott felsorolt tár-
gyakra nézve az állategészségügyi ren-
dőri szabályok betartása mellett vissza-
vonja, épségben hagyván az idézett kör-
rendelet azon határozatait, a melyek
Ciprus sziget patosi kerületének Messoy,
Armon, és Messaharia községekire vonat-
koznak.

A horvát partvidéki gőzhajózási
társaság új gőzhajója. „Fou Follet” 34
tonnás yacht, Martinovich kapitány veze-
tése alatt, a múlt hó végén érkezett ki-
kötőnkbe. Az új gőzös, mely a legmo-
dernebb kivitelű mint a hajó teljes kénye-
lemmel van berendezve személy szállításra,
mint értesülünk Fiume és Abbazia közt
fog közlekedni.

A „Quarnero” csónakegylet tagjai
a hó 4 kén a Deák szálló nagytermében
bankettet rendeztek. A banketten, mely
a legjobb hangulatban folyt le fölközön-
töt mondtok dr. Dall'Asia Szaniszló
elnök, és Walluschniq Antal, ki az Adria
társulatra emelte polárját.

A fiumei hitelbank új helyiségei. A
fiúmei hitelbank, mint értesülünk, iro-
dahelyiségeit a folyó hó 1 től kezdve, a
Cosulich féle házba (Adamich utca) tette
át. — E központi helyiség a kitűnő
intézetnek bizonyára csak előnyére leend.

Meghívás. „A Fiumei Magyar Dalos-
kör” folyó hó 14-én vasárnap délelőtt
11 órakor az állami főgimnázium rajz-
termében rendkívüli közgyűlést tart,
melyre az egyleslet tagjait tisztelettel
meghívja az elnökség.

Az ének és zenekedvelők egyesü-
lete. Az ének és zenekedvelők egyesü-
lete ma vasárnap délután 4 órakor tar-
tja meg évi rendes közgyűlését Dr. May-
lander Mihály elnöke alatt.

Az Eszterházy Cognakról, az Egyet-
értés, Magyar Hírlap, Fővárosi Lapok,
Pesti Hírlap, valamint az összes fővárosi
lapok 1892. év január 1, illetőleg 3-kán
és 17-kén a napi újdonságok rovatában
a következőket írják:

„Influenza betegségeknek legczélszerűbb
napközben gyakrabban jó cognacot adni,
a mit nemcsak több tekintélyes orvos a-
jánl de a kórházak is gyakorolják. Alka-
lomszerű most megemlíteni, hogy a Ma-
gyar Szent korona országainak „Vörös
kereszt” egylete e napokban pályázatra
hívott fel több cognagyárost s a beérke-
zett pályázatok közül daczára annak, hogy
árai magasabbak versenyző társainak á-
rainál, mégis Eszterházy Géza gróf An-
gyalföldi Cognagyárát részesítette első-
nben, ezt bizván még az Erzsébet kör-
házban szükséges cognacszállításával. Meg-
említésére méltó még, hogy a legutóbbi
brünni élelmezési kiállításon a jury az
Eszterházy cognac a francia cognacot
fölmulónak találta. Látható tehát mind-
ezekből hogy a gróf Eszterházy-féle gyár
cognacja, mint e gyártmányok legjobbja
ajánlható.”

A villamos csónakok száma mind-
dinkább emelkedik s Themsén nevezete-
sen Woodhouse és Rowson czég az a
mely a villamosság felhasználásának ezen
ágát különös figyelemmel részesíti. A
czég nemcsak nagyszámu ilyen csóna-
kot készített, hanem gondoskodott ar-
rol is, hogy a Themse különböző part-
jain ugyint Kew, Chortsey, Windsor
és Abingdonnál töltő állomások legye-
nek, melyeken a csónakok akkumula-
torral újra megtölthetők legyenek.

Tengerészeti hírek.

Az 1891 évi hajóforgalm a fiumei
kikötőben. Az 1891 évben a fiumei ki-
kötőbe érkezett és innen elindult hajók
száma 12,522 volt, tonnantartalmuk pedig
1,855,226 tonnát tett ki.

Az 1899. évi hajóforgalomhoz hason-
lítva növekedett a hajó szám 1616-al, ton-
nantartalmuk pedig 97,088 tonnával.
E növekedésből esik a gőzhajókra 1337
hajó és 83,522 tonna, a vitorlásokra pe-
dig 279 hajó és 13,566 tonna.

A Lloydhajók Chinában. Egy Hong
kongban lakó hazánkfia levele nyomán
érdekes tudósítást közöl a Pesti „Hírlap”.
— A hongkongi élet egyes mozzanatainak
leírása után az osztrák Lloydhajókról
is megemlékezik Szerinte a Lloyd-
nak rendkívül élénk személy forgalma vol-
na, ha gőzösei gyorsabb járatuak volná-
nak. Az angol és német személyhajókkal
igen sikeresen versenyezhetne. Ismeren
az összes személyszállító vállalatok hajóit,
melyek erőfelé jártak, de egyik sincs oly
kitűnően felszerelve és ellátva, sehol sem
találtam oly jól eső tisztaságot, mint a
Mária Terézia hajón. A konyha tekin-
tetében is csak a francia postagőzösek
vetélkedhetnek a Lloyd hajóival; csak
hogy ez utóbbiak körülbelül 45 napig
teszik meg azt az utat, melyre a gyors
hajóknak csak 33-30 nap szükséges.
Ha ezen a bajon segítenének, a Lloyd
személyszállítási vállalatának igen szép jö-
vője volna.

Santos kereskedelmi vásárgáról a
rio de janeiro „Jurnal do Commercio”
a következőket írja: Santos kereskedel-
mi krízise mindinkább élesebbé válik. A
kikötő, u. n. „punto franco” elégtelen
volta, a pénzügyi kis száma, vala-
mint a raktár helyiségek hiánya folytán
a hajók hónapokig kénytelenek veszte-
gelni, míg kirakodhatnak. A szállítma-
nyok szabad ég alatt várva a berak-
tározást, nagyrészt tönkre mennek. Az
ezen kalamitások folytán bekövetkezett
vesztések több mint 1 1/2 millió frankra
tehetőek. Mindezekhez még a rendkívül
magas kikötői és raktári illeték járul,
ugy, hogy a külföldi hajói kerülmi kezdik
Dél-Amerikának ezen már-már világki-
kötői niveaua emelkedett centrumát.

Kereskedelmi hírek.

István gőzmalom. A debreczeni Ist-
ván gőzmalom igazgatója, Szepessy Gusztáv,
állásáról lemondott, Erre vonatkozó
közlekedésben az igazgatóság a követke-
zőket mondja: „A midőn társulatunk
igazgatósága kebelében történt ezen vál-
tozást tudomásul venni kérjük, indítatva
érezzük magunkat egyszersmind Szepessy
Gusztáv ur lemondása felett mélyen érzett
sajnálattalunknak ezen közlekedésben is
kifejezést adni, annyival inkább, mert
visszalépetti igazgató-társunkban oly tagot
veszt társulatunk, a ki 29 évig soha
nem lankadó buzgalommal, tapintatos-
sággal és szakértelemmel vezetvén tár-
sulatunk ügyeit, lényeges tényezője volt
vállalatunk anyagi és erkölcsi haladá-
sának.”

Czukorkivitelünk kelet felé. Trieszt-
ból írják, hogy a múlt évben a czukor-
export nem volt oly mérvű, mint 1890-ben.
Kivitték a tengeren összesen 634,700
métermázsát, 1890-ben pedig 829,900 mé-
termázsát és így 195,000 m. mázsával

kevesebbet. Ezen mennyiségből a tulnyo-
mó rész a keleti államokra és pedig
Törökországba kivitték 440,600, Görög-
országba 65-500, Egyiptomba 38,000,
Bulgáriába 20,000, Tunis és Tripolisba
22,000 m. mázsát stb.

Az orosz petroleum hazánkban. A
batoumi petroleumból évenként meg-
közelítőleg 6 1/2 millió pud kerül Ausztria
és Magyarországra, és pedig métermázsák-
ra átszámítva: Budapestre: 3681 m.
mázsa gépolaj. Fiuméba: 494,757 m.
mázsa nyers kőolaj és 188,314 m.
mázsa gépolaj. Trieszthe: 193,218 m. mázsa
petroleum, 178,100 m. mázsa nyers kő-
olaj, gépolaj hordókban: 14,619 m. má-
zsa és 1349 m. mázsa Residuum és As-
traliu. Raguzába: 943 m. mázsa petro-
leum ládákban. Bécsbe 2800 m. mázsa
gépolaj hordókban. Főösszeg 1.077,581
m. mázsa.

Az olasz vasutak és a borkivitel.
Az olasz kormány az új vámszerződések
kötésében nyert előnyök kiaknázása czél-
jából uagy kedvezményeket igyekszik
nyújtani termelőnek. Így tetemesen le-
szállította a külföldre szánt borainak
szállítási díjtételeit vasutain. E kedvez-
mény, mely a kész boron kívül kiterjed
mustra és a szállításra is, 1000 kilomé-
ternél 36%-nyi redukcziót tesz.

Kréta oliva-olajtermése, mint canei
konzulunk jelenti, ugy minőségileg, mint
mennyiségileg kitűnő. A termés mintegy
2 1/2 millió mistatosra lehet. Az árak
lányhák, finom első rendű ár 38 1/2-39
piasteren kelt el.

A magyar keresk. muzeum maltai
fiókjának megnyitása. Malta szigetén
ma délelőtt nyit meg a magyar keres-
kedelmi muzeum fiókja. Mint egy onnan
érkezett távrat jelenti, a megnyitás nagy
és előkelő közönség jelenlétében ment vég-
be. Már délig hatszáznál több látogató
jelent meg a muzeumban, bol nem várt
eredményű forgalom fejlődött ki. Minden
jel oda mutat, hogy ezen élénk forgalmu
kikötővárosban ez az intézmény nagy szól-
gálatokat fog tenni kereskedelmünk és
iparunk érdekeinek.

Kereskedelmi muzeumunk Salonik-
ban. A budapesti kereskedelmi muzeum
Szalonichban fiókat alapított, melynek
főnökévé és a „Magyar királyi államva-
sutak képviselőjévé” a kereskedelemügyi
miniszter Diósy Ödönt, a „Magyar ke-
reskedelmi részvénytársaság” hivatal-
nokát nevezte ki.

A magyar kereskedelmi részvénytár-
saság és a budapesti kereskedelmi mu-
zeum elismerést érdemelnek, midőn a
Levante és az Oriens ezen tekintélyes
piacán, hol az egész világ kereskedelme
képviselvé van, a muzeum fiókját
létesítették, miáltal hazai kereskedelmünk
és iparunknak megkönnyítik és elősegítik
a keleten az üzleti összeköttetések léte-
sítését. A muzeu n saloniki fiókja, mely
az üzletket közvetíti, készséggel szol-
gál felvilágosítással az ottani kereske-
delmi szokásokról, szállítási és vámü-
gyekben és reméljük, hogy kereskedőink
sietni fognak saját jól felfogott érdekök,
ben a nyújtott segítséget megragadni-
felhasználván a kedvező alkalmat hazánk
ipara és kereskedelmének a keleten meg-
felelő pozíciót vívni.

Irodalom és művészet

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A
tudományok encyklopédiája különös te-
kintettel Magyarországra. Szarkeszi Dr.
Acadly Ignác. Nyolcadik füzet Bpest
1892. A közhasznu vállalat új füzetét
három igen szép és értékes melléklet
díszíti. Az első a föld feltekintés színes
térképe nagy kettős lapon, másik leg-
régibb nyelvemlékünk, a Halotti Beszéd
űű és két színben készült hason-
más a hozzá való magyarázatokkal. A
harmadik melléklet két oldalon az ös-
szes erdélyi fejedelmi családok áttekin-
thető családfáját adja. A három mellék-
let közül tehát kettő egészen hazai tárgy-
s ez is mutatja a vállalat magyaros,

nemzeti jellegét. A szöveg folytatja a C. betű anyagának közlését s ezuttal a Chasdaei-Cséplőgépi közti anyagot adja. Melegen ajánljuk minden művelt olvasónak a kitűnő és nagy fényvel kiállított vállalatot, mely összesen negyven 30 krajczáros füzetből fog állani s két hetenkint 3 íves füzetekben számos melléklettel díszítve jelenik meg. Előfizetési ára 10 füzetnek 3 frt., mely összeg az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre vagy bármely hazai könyvkereskedőhöz, küldendő.

M. kir. államvasúti ügyek.

Közvetlen menetjegyek kiadása Budapestről Fiumén át Anconába és Velenczébe. F. évi január hó 15-től kezdve Budapestről Fiumén át Velenczébe és viszont ugyanazon árúmenetjegyek fognak kiadni, mint jelenleg Budapestről Anconába, azaz gyorsvonatoknál I. oszt. ban 14 frt. 60 kr. II. oszt. ban 10 frt. és személyvonatoknál I. osztályban 13 frt. II. osztályban 10 frt. 80 kr. III. osztályban 7 frttal. A hajók menetrendje a következő:

Indulás minden vasárnapon 7 óra 30 perccel reggel Anconába és délután 4 órakor Velenczébe; érkezés Anconába ugyanazon napon 7 órakor este és Velenczébe másnap reggel 6 órakor. Indulás minden kedden Anconából 8 óra 30 perccel este és Velenczéből 5 órakor este Fiuméba. A Velenczéből-Fiuméba közlekedő hajókat illetőleg megjegyeztetik, hogy azok időnként Piánót is fogják érinteni, mely esetek a velenzei hírlapokban és a szt. Mikus téren külön hirdeményekkel fognak mindenkor közzévetni.

Bővebb értesítés a menetjegyirodákban nyerhető.

Német-osztr.-magyar tengeri kikötő kötélek. Osztrák és Magyarországgal való forgalom. Az eddigi fuvarlevél en- és kocsként 5000 és 10000 kilogrammnyi súlymennyiségekben feladásra kerülő és a német-osztrák határállomásokon átvivatásra utalt „aszfalt-abrakvaló” küllemények a fentjelzett forgalomban f. é. február hó 15-től kezdve következő nstályzat alapján közvetlenül fognak továbbítani, s. p.

A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint, a dunántúli h. é. vasut részvénytársaság Túrje Szt. Gróthi szárnyvonal az összes forgalomra berendezett Zala Szt. Gróth állomással továbbá a személy- podgyász és kocsiakományu forgalomra berendezett Túske Sr. Péter megálló rakodó helyivel f. év január hó 28-án a nyilvános forgalomnak átadott,

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Hirdetések.

Tisztán kölcsönösségen alapul. — Részvényesei nincsenek

THE MUTUAL

New-Yorki Életbiztosító Társas.

Alapított 1843.

világ legnagyobb pénzintézete és az életbiztosítás minden nemével foglalkozik.

Összes biztosítéki alap 1891 január 1 én.

367%, millió forintnál több.

Biztosítási állomány 1891 január 1-én:

mintegy 1,595 millió forint

Fenállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

760 Millió forintot.

meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy

210 millió frt csupán nyereseményekre esik.

Díjtáblázatokkal és bővebb felvilágosításokkal készségesen szolgál a

vezérigazgatóság (Magyarország és a szomszéd tartományok számára)

BUDAPEST, Bécsi-utca 5

ÓVÁS!

A hírneves Dr. Forti-féle sebtapaszt különösen házámban, de a külföldön is félszázad óta ismeretes. A legutóbbi időben a kipróbált gyógyszer sebtapaszt többen megkísérelték utánozni, melyek azonban a Dr. Forti-féle eredeti sebtapasznak valószínűleg csak halvány utánzatai. Ova intjük tehát a nagyérdemű közönséget, hogy a Forti-féle sebtapaszt vásárlásánál a Dr. Forti-féle sebtapaszt kérendő, mely nem tévesztendő össze a Forty K. és Forti György-féle sebtapasztal melyek sem színűkre, sem szagukra nézve nem

hasznolnának az eredetihez. Ez okból a Forti-féle sebtapaszt csak akkor fogadható el valódi dr. Forti féle sebtapaszt gyanánt, ha az a használati utasításon a mellékelt alakú „védjeggyel” és Forti László eredeti kézzel írtával s azonkívül a csomag külsején dombor nyomatu védjeggyel van ellátva. Tisztelettel 1891. nov. hó

Forti László

Budapest (Buda), I. ker., várfoke-utca 14. sz.

Árak csomagonként használati utasítással együtt: kisebb 50 kr., nagyobb I. f. Postán az ár előreküldése vagy utánvétel mellett 10-20 krral több. Postán csak nagyobb csomagok küldetnek szét Valódi minőségben kapható: Főraktár: Budapest Török József ur gyógyszerüzében király-utca 12. és a legtöbb itteni fővárosi nemkülönbön külföldi valamint Magyarország nagyobb városainak gyógyszerüzében. 5-6

Fiumében kapható: PRODAM J. udvári szállító gyógyszerüzében (Corso).

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges bornak azonnali elkészítéséhez, ajánlom e kipróbált különlegeséget. Az így készült bor a valóditól meg nem különböztethető.

2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elégséges) 5 frt 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyártmány egészséges tulajdonsága tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

Érhető el, a pálinkánál az éj felülmulhatlan erősítő-esszenciám által, mely az italnak kellemes, és sikerült azt kölcsönöz, e szer kizárólag nálam kapható.

Ára kilonként 3 frt. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.

E különlegességekkel bármintemű esszenciát ajánlok rum, cognac, finom likörök stb. gyártására, felülmulhatlan minőségben A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. **Arjegyzék bérmentve.**

Pollák Fülöp Károly

Esszenciák különlegességi gyára Prágában Megbízható úgynökök kerestetnek.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15 SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel“

Vértisztító labdacsook,

ezelőtt általános labdacsook neve alatt ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook erős hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi szerül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok májbajok, kólika, vértelulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórúnl, idegességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanerése folytán hoztának intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjezzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezei közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekégyben meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra-méltó labdacsoiból s azoknak általános használatát folytán tökéletesen gyógyultam volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 3-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynémem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurttal és vízkórsázbba, már életet is megunt, melyről egybékint el is mondtott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak általános használatát folytán tökéletesen gyógyult. Legfőbb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírott ismetelten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsook értéke felt és azok, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebbu fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelttel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csak a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához” czimzett gyógyszerüzében, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöztetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt. 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 2 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

Amerikai köszvénykenőcs,

gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszó bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggadás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.!

Tannochinin hajkenőcs,

J.-től Évek hosszú sora óta valamennyi hajnevesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz

Stuedel tanártól. Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkacoz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva, 1 tégeyi 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam

Pserhofer J.-től Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismrve, 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy,

egy általános ismert kitűnő házi-szer susut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Élet-esszencia

(prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegeskevel 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só

Bullrich A. W. től Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbőv, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam

1 üveg 50 krajczár. Ezen por szünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, éppen tartja a lábbehít és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Por a lábizzadás ellen.

Ezen por szünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, éppen tartja a lábbehít és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam,

kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só

kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csom. 1 fr.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben, netán nem levők gyorsan és olcsón megszerethetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöztetnek, ha a pénzeszegg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

NB Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelműs csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva. 4-12